

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
ที่	ค. 639
วันที่	1 / ส.ค. 2541
หน้า	10 / 15

7/25

ที่ กค 0303/22022

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท. 10400

14 สิงหาคม 2541

เรื่อง แผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
 2. ร่างพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ.
 3. ร่างพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน พ.ศ.

ด้วยระบบสถาบันการเงินในปัจจุบันประสบปัญหาไม่สามารถปล่อยสินเชื่อเพื่อหล่อเลี้ยงระบบเศรษฐกิจได้ แม้ว่ารัฐบาลจะได้ผ่อนคลายนโยบายการเงิน และนโยบายการคลังมาอย่างต่อเนื่อง และอัตราดอกเบี้ยจะค่อย ๆ ลดลงแล้วก็ตาม แต่เม็ดเงินที่รัฐบาลได้ปล่อยเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจก็ยังไม่ถ่ายเทไปยังภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงเนื่องจากระบบสถาบันการเงินไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และผนวกกับโอกาสในการระดมทุนของธุรกิจไทยจากตลาดเงินและตลาดทุนต่างประเทศได้หดตัวลงอย่างมากหลังจากที่ประเทศไทยและประเทศอื่นในภูมิภาคประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งขาดสินเชื่อที่จะนำมาใช้ปรับโครงสร้างการผลิต ทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินนโยบายการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของรัฐบาล

สาเหตุหลักสามประการที่สถาบันการเงินไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ คือ
(1) สถาบันการเงินขาดเงินกองทุนที่เพียงพอ เพราะมีผลขาดทุนสูงจากการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา

มา โดยเฉพาะเป็นผลมาจากสินเชื่อด้อยคุณภาพที่ได้เพิ่มขึ้นมากในช่วงเศรษฐกิจหดตัว ในช่วงหกเดือนแรกของปี 2541 ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมีผลขาดทุนรวมกันถึง 113,000 ล้านบาท ซึ่งธนาคารพาณิชย์ต้องตัดผลขาดทุนดังกล่าวออกจากเงินกองทุน ทำให้ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ลดลงกว่า 1,320,000 ล้านบาท (หรือประมาณสิบสองเท่าของเงินกองทุนที่ลดลงเมื่อคิดตามอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงร้อยละ 8.5 ที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องดำรง) ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 23 ของปริมาณสินเชื่อทั้งระบบธนาคารพาณิชย์ (2) สถาบันการเงินเปลี่ยนพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อ โดยยอมรับความเสี่ยงน้อยลง เนื่องจากเกรงว่าสินเชื่อใหม่จะกลายเป็นสินเชื่อด้อยคุณภาพ และ (3) โครงการลงทุนของภาคเอกชนที่คาดว่าจะให้ผลตอบแทนสูงในระยะยาวมีจำกัด นอกจากนี้สถาบันการเงินจำนวนหนึ่งประสบกับปัญหาความไม่แน่นอนของเงินฝาก แม้ว่ารัฐบาลจะได้รับประกันผู้ฝากเงินทั้งหมดแล้วก็ตาม เงินฝากที่ถูกโยกย้ายระหว่างสถาบันการเงินนี้ทำให้สถาบันการเงินไม่สามารถทำหน้าที่ของตนได้เต็มที่ และสร้างภาระให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินซึ่งต้องเข้ามาช่วยเหลือ

รัฐบาลตระหนักดีถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ปัญหาสินเชื่อด้อยคุณภาพ จึงได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาโดยตลอด ทั้งในด้าน (1) กระตุ้นระบบเศรษฐกิจ ด้วยการขาดดุลการคลัง และลดอัตราดอกเบี้ยลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควบคุมอัตราเงินเฟ้อมิให้เพิ่มสูงขึ้น อันจะทำให้อัตราดอกเบี้ยลดลงได้อย่างถาวร ซึ่งผลของการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจ จะทำให้สินเชื่อด้อยคุณภาพกลับมาเป็นสินเชื่อที่มีคุณภาพ (2) สนับสนุนและเร่งรัดให้เกิดการประណอมหนี้ โดยการวางหลักเกณฑ์การประណอมหนี้ รวมถึงการออกเกณฑ์การเลื่อนชั้นหนี้ด้อยคุณภาพมาเป็นหนี้ปกติ ยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการประណอมหนี้ จัดตั้งคณะกรรมการประណอมหนี้เพื่อส่งเสริมดูแลการประណอมหนี้รายใหญ่ รวมทั้งสนับสนุนให้สถาบันการเงินประណอมหนี้โดยตรงกับลูกค้ารายกลางและรายเล็ก และสำหรับลูกค้ารายบุคคลได้ดำเนินการให้สถาบันการเงินยืดอายุเวลาชำระสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจาก 20 ปีเป็น 30 ปี ซึ่งมาตรการเหล่านี้จะทำให้มีการปรับสภาพสินเชื่อด้อยคุณภาพเป็นสินเชื่อที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ทางหนึ่ง ส่งผลให้สถาบันการเงินมีความสามารถในการปล่อยสินเชื่อได้เพิ่มขึ้น และ (3) ปรับปรุงกระบวนการพิจารณาบังคับคดี โดยการออกกฎหมายว่าด้วยการบังคับหลักประกันและปรับปรุงกฎหมายล้มละลาย ทำให้การจัดการกับปัญหาสินเชื่อด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (4) เร่งแก้ปัญหาระงักงันของภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงที่ประสบปัญหาเป็นรายภาค ซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขมาแล้วหลายภาค เช่น ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล การแก้ปัญหาเป็นรายภาคในลักษณะเช่นนี้ จะทำให้สินเชื่อด้อยคุณภาพของภาคเศรษฐกิจดังกล่าวได้รับการดูแลแก้ไขให้ลุล่วงไป สามารถกลับมาดำเนินธุรกิจ และมีความสามารถในการชำระหนี้เดิมได้

ปัญหาระบบสถาบันการเงินนี้ หากไม่ได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วนแล้ว ผู้ผลิตที่มีศักยภาพจำนวนหนึ่งจะขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถดำเนินการผลิตต่อไปได้ สินเชื่อที่เคยมีคุณภาพก็จะกลายเป็นสินเชื่อด้วยคุณภาพ ส่งผลให้สถาบันการเงินต้องตัดเงินกองทุนมาตั้งเป็นเงินสำรองเพื่อหนี้สูญเพิ่มขึ้น ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงก็จะลดลงเรื่อย ๆ กลายเป็นวงจรที่จะส่งผลให้ปัญหาการขาดสภาพคล่องและวิกฤตเศรษฐกิจทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ

รัฐบาลจึงได้เร่งดำเนินการหลายอย่าง เพื่อสนับสนุนการเพิ่มทุนของสถาบันการเงิน อาทิเช่น (1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนทุกแห่งเร่งเพิ่มทุนด้วยตนเอง (2) ปรับเกณฑ์การจัดชั้นหนี้และเกณฑ์การตั้งสำรองเพื่อหนี้สูญให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อให้สถาบันการเงินแสดงถึงสถานะการเงินที่แท้จริง และ (3) ผ่อนปรนให้ชาวต่างชาติสามารถถือหุ้นในสถาบันการเงินได้เพิ่มขึ้น โดยมาตรการเหล่านี้ได้ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์จำนวนหนึ่งประสบความสำเร็จในการเพิ่มทุน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศได้ระดับหนึ่ง แต่จากความผันผวนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคในขณะนี้ และจากการหดตัวของระบบเศรษฐกิจ ทำให้ปริมาณสินเชื่อด้วยคุณภาพเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้โอกาสที่ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนจะสามารถเพิ่มทุนได้ด้วยตนเองลดต่ำลงไปด้วย และมีผลกระทบโดยตรงต่อการให้สินเชื่อเพื่อหล่อเลี้ยงระบบเศรษฐกิจ

แม้จะมีการเร่งแก้ไขปัญหาการขาดเงินกองทุนของสถาบันการเงิน ซึ่งประสบผลในระดับหนึ่งไปแล้วก็ตาม แต่จากการที่โอกาสในการระดมทุนของธุรกิจไทยจากตลาดเงินและตลาดทุนในต่างประเทศได้หดตัวลงอย่างมาก และแหล่งเงินทุนในประเทศมีไม่เพียงพอ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าไปช่วยเหลือในการเพิ่มทุนแก่ระบบสถาบันการเงินอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ทั้งนี้รัฐบาลจะช่วยเหลือเพิ่มทุนเฉพาะสถาบันการเงินที่ยังมีศักยภาพในการดำเนินการต่อไปได้ (บางกรณีหลังการลดทุน) การเข้าช่วยเหลือเพิ่มทุนของรัฐบาลในครั้งนี้เป็นความช่วยเหลือผู้ฝากเงิน ผู้กู้ และประชาชนทั่วไปโดยตรง เพื่อที่จะทำให้ระบบสถาบันการเงินกลับมาทำงานได้เต็มประสิทธิภาพอีกครั้งหนึ่ง ป้องกันไม่ให้ผู้ผลิตที่มีศักยภาพต้องปิดกิจการลงเนื่องจากขาดสภาพคล่อง ช่วยส่งเสริมการประណหนี้อื่นจะทำให้ธุรกิจส่วนหนึ่งที่เคยมีปัญหาด้านการเงินสามารถดำเนินการต่อไปได้ ไม่ต้องเลิกกิจการหรือเลิกจ้างพนักงาน ซึ่งกระทบต่อสภาพการจ้างงานของประเทศ

การเข้าช่วยเหลือเพิ่มทุนสถาบันการเงินในครั้งนี้ รัฐบาลจะไม่คุ้มครองเจ้าของและผู้บริหารเดิมของสถาบันการเงินแต่อย่างใด เจ้าของและผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ก่อนที่สถาบันการเงินเหล่านี้จะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

นอกจากนี้รัฐบาลจะไม่ช่วยเหลือสถาบันการเงินที่มีผลขาดทุนสะสมจำนวนมากจนทำให้เงินกองทุนติดลบ หรือสถาบันการเงินที่ไม่สามารถเสนอแผนเพิ่มทุนที่น่าเชื่อถือต่อธนาคารแห่งประเทศไทยได้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะเข้าแทรกแซงทันที หากปรากฏสถานการณ์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อหยุดยั้งผลขาดทุนที่อาจจะเกิดขึ้นและเป็นภาระของประเทศในอนาคต รวมทั้งเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินโดยรวม

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นไปอย่างได้ผลและเป็นระบบ กระทรวงการคลังจึงได้จัดทำแผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินขึ้นมา โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย (1) มาตรการช่วยเพิ่มทุนสถาบันการเงินทั่วไป (2) มาตรการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าแทรกแซง (3) ภาระทางการเงินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อรัฐบาล และ (4) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

แผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินตามที่กระทรวงการคลังเสนอมานี้ แม้จะเป็นแผนการแก้ไขปัญหาหลักของระบบสถาบันการเงินได้อย่างเป็นระบบก็ตาม แต่ก็จำเป็นที่จะต้องมีการเพิ่มเติมบางส่วนในอนาคตเพื่อให้การแก้ไขปัญหามีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับสถานการณ์ยิ่งขึ้น

แผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน

1. มาตรการช่วยเพิ่มทุนสถาบันการเงินทั่วไป

เพื่อช่วยเหลือธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนซึ่งมีศักยภาพที่จะดำเนินการต่อไปได้ แต่ติดปัญหาในเรื่องของการเพิ่มทุน กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย จึงเห็นสมควรที่จะเพิ่มทุนสถาบันการเงินที่ต้องการ เพื่อให้สถาบันการเงินมีเงินกองทุนพอเพียง และเพื่อเพิ่มความมั่นใจว่าจะสามารถหาเงินกองทุนเพิ่มเติมถ้าหากว่ามีผลขาดทุนสูงขึ้น รวมทั้งจะช่วยให้เอกชนที่สนใจร่วมทุนมั่นใจว่าสถาบันการเงินนั้น ได้จัดการหนี้ด้วยคุณภาพชัดเจนในระดับหนึ่ง การที่รัฐบาลมีมาตรการช่วยเพิ่มทุนนี้จะทำให้สถาบันการเงินสามารถหาผู้ร่วมทุนเอกชนได้ง่ายขึ้น อันจะทำให้มีความสามารถในการปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ภาคเศรษฐกิจได้เพิ่มขึ้น เป็นการแก้ปัญหาลักษณะสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจได้อย่างแท้จริง และเป็นพื้นฐานให้ระบบเศรษฐกิจกลับมาฟื้นตัวอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้โครงการที่กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดทำขึ้น ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างแรงจูงใจให้สถาบันการเงินเร่งระดมหนี้โดยเร็ว

โครงการดังกล่าวแบ่งเป็นสองประเภท คือ โครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่หนึ่ง (Tier-1 capital) และ โครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่สอง (Tier-2 capital) โดยสถาบันการเงินที่เข้าร่วม

โครงการจะสามารถเลือกเข้าโครงการใดโครงการหนึ่ง หรือทั้งสองโครงการก็ได้ และเพื่อเป็นการสนับสนุนการช่วยเพิ่มเงินกองทุนตามโครงการดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะปรับหลักเกณฑ์ของเงินกองทุนให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และอนุญาตให้สถาบันการเงินจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ (Asset Management Company - AMC) เพื่อจัดการกับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 โครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนขั้นที่หนึ่ง

โครงการนี้เป็นโครงการตามความสมัครใจ โดยรัฐบาลจะช่วยเพิ่มทุนด้วยหุ้นบุริมสิทธิให้กับสถาบันการเงินที่ต้องการเข้าร่วมโครงการ เพื่อส่งเสริมให้สถาบันการเงินหาผู้ร่วมทุนภาคเอกชนได้ง่ายขึ้น สถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการจะต้องตั้งเงินสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญให้ครบถ้วนในทันทีตามเกณฑ์ปี 2543 ของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้นรัฐบาลและเอกชนผู้ร่วมทุนใหม่ไม่ต้องรับภาระในการตั้งเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่เกิดขึ้นก่อนการเข้าร่วมทุนแต่อย่างใด

สถาบันการเงินที่สนใจเข้าร่วมโครงการจะต้องส่งแผนปรับปรุงการดำเนินงานของธนาคารให้คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (Financial Restructuring Advisory Committee) ซึ่งรัฐบาลจะจัดตั้งขึ้นพิจารณา และเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ แผนปรับปรุงการดำเนินงานนี้จะต้องรวมถึงแผนการจัดการสินเชื่อด้วยคุณภาพ หลังจากที่ได้มีการตั้งสำรองเพื่อหนี้สูญในทันทีแล้ว สถาบันการเงินอาจจะยังเก็บสินทรัพย์ด้วยคุณภาพไว้ในบัญชีสินทรัพย์ของตน หรือจำหน่ายออกไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงินทำการบริหารจัดการก็ได้

เมื่อแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสถาบันการเงินที่ขอเข้าร่วมโครงการได้รับการเห็นชอบ และสถาบันการเงินได้ตั้งเงินสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญครบถ้วนในทันทีตามเกณฑ์ปี 2543 ของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ถ้าสถาบันการเงินเหลือเงินกองทุนขั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยงต่ำกว่าร้อยละ 2.5 รัฐบาลจะเพิ่มทุนให้สถาบันการเงินจนถึงร้อยละ 2.5 สำหรับส่วนที่เกินร้อยละ 2.5 นั้น รัฐบาลจะเพิ่มทุนให้สถาบันการเงินไม่เกินเงินเพิ่มทุนของเอกชนที่จะเข้าร่วมทุน ทั้งนี้เพื่อให้มีอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินกองทุนขั้นที่ 1 ที่รัฐบาลเพิ่มให้ตามโครงการนี้ จะอยู่ในรูปหุ้นบุริมสิทธิของสถาบันการเงิน โดยรัฐบาลจะออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อชำระค่าหุ้นบุริมสิทธิดังกล่าว พันธบัตรรัฐบาลที่

ออกนี้มีระยะเวลาไถ่ถอน 10 ปี โดยมีดอกเบี้ยตามอัตราตลาด เนื่องจากหุ้นที่รัฐบาลและผู้ร่วมทุนใหม่จะถือในสถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการเป็นหุ้นบุริมสิทธิที่มีสิทธิออกเสียงได้ ผู้ถือหุ้นเดิมจึงจะต้องรับความเสี่ยงหรือผลขาดทุนที่อาจจะเกิดขึ้นเพิ่มเติมจนหมดทุนก่อน หลังจากนั้นรัฐบาลและผู้ถือหุ้นใหม่จึงจะรับภาระผลขาดทุนของสถาบันการเงิน นอกจากนี้หุ้นบุริมสิทธิที่จะออกให้รัฐบาลถือ นั้นจะต้องมีเงื่อนไขกำหนดให้สถาบันการเงินจ่ายเงินปันผลสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรร้อยละ 1 และจะต้องให้สิทธิรัฐบาลสามารถเปลี่ยนหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญได้ หากเห็นสมควร ในกรณีที่สถาบันการเงินมีกำไรจ่ายเงินปันผลได้ รัฐบาลจะไม่มีภาระงบประมาณ และรัฐบาลอาจจะได้รับประโยชน์จากมูลค่าหุ้นบุริมสิทธิที่จะสูงขึ้นอีกด้วย

รัฐบาลหรือเอกชนผู้ร่วมลงทุนใหม่มีสิทธิที่จะปรับเปลี่ยนผู้บริหารสถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการได้ หากเห็นสมควร อย่างไรก็ดี รัฐบาลสงวนสิทธิที่จะแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการบริหารตามสัดส่วนการถือหุ้นของรัฐบาล โดยกรรมการบริหารที่รัฐบาลแต่งตั้งขึ้นนั้นจะเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องการเงินการธนาคาร

รัฐบาลจะเปิดโอกาสให้สถาบันการเงินที่สนใจแจ้งความจำนงค์เข้าร่วมโครงการนี้จนถึงสิ้นปี 2543

1.2 โครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนขั้นที่ 2

โครงการนี้เปิดโอกาสให้สถาบันการเงินทุกแห่งเข้าร่วม ไม่ว่าจะเป็นได้เข้าร่วมโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนขั้นที่ 1 หรือไม่ก็ตาม โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดผลกระทบจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีต่อเงินกองทุนของสถาบันการเงิน ในช่วงเวลานี้ซึ่งโอกาสในการเพิ่มทุนของสถาบันการเงินมีจำกัด รัฐบาลจะช่วยเพิ่มเงินกองทุนขั้นที่ 2 ให้สถาบันการเงินที่ได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยลูกหนี้ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขใหม่ คือชำระดอกเบี้ย หรือเงินต้นตามสัญญาไม่น้อยกว่าสามงวด หรืออย่างน้อยสามเดือนติดต่อกัน

สถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการสามารถขอให้รัฐบาลช่วยเพิ่มเงินกองทุนขั้นที่ 2 ได้เป็นรายไตรมาส โดยจะต้องส่งรายงานผลการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ธนาคารแห่งประเทศไทยสงวนสิทธิที่จะตรวจสอบสัญญาการประนอมหนี้ และการชำระเงินของลูกหนี้ส่วนที่ขอให้รัฐบาลเข้าเพิ่มทุนให้ตามโครงการนี้ ถ้าหากว่าหนี้ที่ผ่านการประนอมหนี้กลายเป็นหนี้ด้อยคุณภาพอีกครั้งหนึ่ง เงินกองทุนส่วนที่รัฐบาลได้เข้าไปเพิ่มให้จะไม่สามารถนับเป็นเงินกองทุนขั้นที่ 2 ได้

เงินกองทุนชั้นที่ 2 ที่รัฐบาลเพิ่มให้ตามโครงการนี้จะอยู่ในรูปของพันธบัตรรัฐบาลที่มีระยะเวลาไถ่ถอน 10 ปี ไม่สามารถเปลี่ยนมือได้ (non-tradable) โดยมีอัตราดอกเบี้ยตามอัตราตลาด ทั้งนี้สถาบันการเงินจะต้องออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิให้กับรัฐบาล โดยมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาลร้อยละ 1 ดังนั้นโครงการเพิ่มทุนชั้นที่ 2 นี้จะไม่เป็นภาระต่องบประมาณของรัฐบาลในระยะยาว

เพื่อเร่งรัดให้สถาบันการเงินประណหมนี้ รัฐบาลจะช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่สองให้สถาบันการเงินที่ประណหมนี้ได้ก่อนสิ้นเดือนมิถุนายน 2542 ในจำนวนเท่ากับ (1) ร้อยละ 100 ของการตัดสินใจหรือการตั้งสำรองเพิ่มซึ่งเกิดจากการประណหมนี้ที่สถาบันการเงินจำเป็นต้องรับภาระเพิ่มจากที่ได้เคยตั้งสำรองไว้ และ (2) ร้อยละ 20 ของสินเชื่อที่ให้เพิ่มขึ้นแก่ภาคเอกชน เงินกองทุนชั้นที่ 2 ที่สถาบันการเงินแต่ละแห่งจะได้รับจากทั้งสองส่วนรวมกันนั้น จะลดลงร้อยละ 25 สำหรับทุกๆ หกเดือน หลังสิ้นเดือนมิถุนายน 2542 จนกว่าจะสิ้นสุดโครงการในวันที่ 31 ธันวาคม 2543 อย่างไรก็ตามสถาบันการเงินแต่ละแห่งจะได้รับเงินกองทุนชั้นที่ 2 ตามโครงการนี้ไม่เกินร้อยละ 2 ของสินทรัพย์เสี่ยง ทั้งนี้เงินกองทุนที่ได้ในส่วนของสินเชื่อใหม่ที่จะให้แก่ภาคเอกชนทั่วไปจะต้องไม่เกินร้อยละ 1 ของสินทรัพย์เสี่ยง และสัญญาประណหมนี้แต่ละสัญญาจะได้รับเงินกองทุนชั้นที่ 2 ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินที่สถาบันการเงินแต่ละแห่งมีสิทธิได้รับตามโครงการนี้

ในกรณีที่เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนที่เข้าร่วมโครงการลดลงจนต่ำกว่าร้อยละ 8.5 หรือร้อยละ 8 ตามลำดับ รัฐบาลมีสิทธิเปลี่ยนหุ้นกู้ด้อยสิทธิเป็นหุ้นบุริมสิทธิ เพื่อให้เป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ได้

นอกจากนี้สถาบันการเงินที่ตั้งเงินสำรองเพื่อหนี้สูญทันทีตามเกณฑ์ปี 2543 ของธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการประណหมนี้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะผ่อนปรนให้สถาบันการเงินเหล่านี้หักผลขาดทุนที่เกิดจากการประណหมนี้ไปเรื่อยๆ กันเป็นระยะเวลา 5 ปี แทนที่จะต้องหักผลขาดทุนภายในปี 2543 ตามเกณฑ์ปัจจุบัน

1.3 การปรับกฎเกณฑ์ของเงินกองทุน

เพื่อช่วยให้สถาบันการเงินได้รับประโยชน์จากโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 ได้มากขึ้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเปลี่ยนสัดส่วนระหว่างเงินกองทุนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ให้เป็นไปตามมาตรฐานของ Basle Concordat (BIS) คือให้สถาบันการเงินสามารถนับเงินกองทุนชั้นที่ 2 ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 50 ของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่สถาบันการเงินจะต้องดำรง

โดยในส่วนของการพาณิชย์ยังคงกำหนดให้ดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูงกว่ามาตรฐานของ BIS คือ ร้อยละ 8.5 นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะยอมให้สถาบันการเงินนับเงินสำรองหนี้ปกติ (general reserves) เป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ตามมาตรฐานสากลอีกด้วย

1.4 การอนุญาตให้สถาบันการเงินและบุคคลอื่นจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC)

เพื่อเป็นทางเลือกให้สถาบันการเงินบรรเทาภาระในการบริหารและจัดการสินทรัพย์ด้อยคุณภาพ ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน และระบบเศรษฐกิจโดยรวม กระทรวงการคลังจึงเห็นสมควรให้มีการออกกฎหมายสำหรับการประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน โดยกฎหมายนี้จะให้สิทธิพิเศษและอำนวยความสะดวกบริษัทเอกชนที่ประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ซื้อหรือรับโอนมาจากสถาบันการเงินหลายประการ รวมทั้งการอนุญาตให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 15 ได้ ให้กระบวนการซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินเป็นไปโดยสะดวกขึ้น และยกเว้นภาษีและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการรับโอนสินทรัพย์มาบริหาร

2. การแก้ปัญหาสถาบันการเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าแทรกแซง

2.1 ธนาคารพาณิชย์สี่แห่งที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ได้เข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ลดทุนธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการจำกัด (มหาชน) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2541 แล้วให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ เข้าไปเพิ่มทุน และได้เข้าแทรกแซงธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) ธนาคารมหานครจำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทยจำกัด (มหาชน) ในช่วงเดือนมกราคม ถึงกุมภาพันธ์ 2541 โดยการส่งลดทุนและให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ เข้าไปเพิ่มทุน และเปลี่ยนผู้บริหาร โดยทางการมีนโยบายที่จะหาเอกชนที่สนใจร่วมทุนในธนาคารดังกล่าว ในอนาคต อย่างไรก็ดีธนาคารดังกล่าวมีสินเชื่อด้อยคุณภาพอยู่ในสัดส่วนที่สูงมาก และต้องง้อเงินผู้ฝากเงินด้วยการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูง จึงมีผลการดำเนินงานขาดทุนอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา ในขณะที่ธนาคารทั้งสี่แห่งมีเงินกองทุนต่ำกว่าเกณฑ์การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ว่าจ้างสถาบันการเงินที่ปรึกษา (JP Morgan) เพื่อตรวจสอบฐานะทางการเงินของธนาคารทั้งสี่แห่งอย่างละเอียด และเสนอแนะวิธีการจัดการกับสินทรัพย์ หนี้สิน และพนักงานของธนาคารทั้งสี่แห่ง โดยยึดหลักที่ว่า การแก้ปัญหาจะต้อง (1) เกิดต้นทุนต่อกอง

ทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ น้อยที่สุด (2) ช่วยให้ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยมีจำนวนธนาคารขนาดเล็กลดลง เพื่อส่งเสริมการแข่งขันและเสริมสร้างความมั่นคงให้กับระบบสถาบันการเงิน (3) ทำให้เกิดความมั่นใจต่อทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ (4) ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ไม่ได้รับผลกระทบกระเทือน และ (5) ดำเนินการแก้ปัญหาอย่างโปร่งใส ธนาคารแห่งประเทศไทยได้พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมสำหรับธนาคารทั้งสี่แห่งแล้ว สรุปได้ดังนี้

2.1.1 ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการจำกัด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ มีสินเชื่อด้อยคุณภาพซึ่งไม่ก่อให้เกิดรายได้ในส่วนที่สูงมาก ฐานะการดำเนินงานของธนาคารไม่อยู่ในวิสัยที่จะประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ได้อย่างมั่นคง การฟื้นฟูกิจการจะต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก มีโอกาสที่จะหาผู้เข้าร่วมทุนได้น้อย จึงควรให้ดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อรักษาประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้องโดยรวม โดยการโอนทรัพย์สินส่วนที่ดี (83,000 ล้านบาท) อันได้แก่สินเชื่อยังมีการจ่ายดอกเบี้ยอยู่อย่างต่อเนื่อง (27,000 ล้านบาท) และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ (56,000 ล้านบาท) และเงินฝากทั้งหมด (109,000 ล้านบาท) หนี้อื่นๆ (20,000 ล้านบาท) และหนี้สินที่เป็นภาระผูกพันล่วงหน้า (30,000 ล้านบาท) ไปยังธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) โดยไม่ให้ผู้ฝากเงิน เจ้าหนี้ และผู้กู้เงินเดือดร้อน เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ จะเหลือเพียงสินเชื่อด้อยคุณภาพ จึงควรแปลงสถานะเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) เพื่อบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของตัวเอง และรับจ้างบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ

ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ จะหยุดทำธุรกรรมใหม่เกี่ยวกับการรับเงินฝาก การปล่อยสินเชื่อ การทำสัญญาค้ำประกัน การปริวรรตเงินตราต่างประเทศ และหยุดเพิ่มวงเงินกู้ให้กับลูกค้าเก่าตั้งแต่วันที่ 17 สิงหาคม 2541 ถ้าหากผู้ฝากเงินหรือเจ้าหนี้รายใดไม่ต้องการโอนไปที่ธนาคารกรุงไทย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะชำระคืนให้ตามการรับประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ ในส่วนของลูกหนี้ที่ขังไม่ได้เบิกสินเชื่อครบวงเงิน จะสามารถเบิกเงินได้จนครบจำนวน

ในส่วนของสินเชื่อด้อยคุณภาพนั้น กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะจัดตั้งคณะกรรมการบริหารสินเชื่อเพื่อพิจารณาคำขอสินเชื่อเพิ่มเติมสำหรับหนี้ด้อยคุณภาพที่อยู่ในข่ายที่จะได้รับการประนอมหนี้ ธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการฯ จะสามารถเบิกเงินดังกล่าวจากวงเงินที่ธนาคารกรุงไทยได้จัดตั้งให้

พนักงานทั้งหมดของธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การฯ จะได้รับการจ้างต่อเป็นระยะเวลา 3 เดือน หลังจากนั้นธนาคารกรุงไทยจะรับโอนพนักงานส่วนหนึ่งเพื่อให้บริการเงินฝากและสินเชื่อที่ดีที่ธนาคารกรุงไทยรับโอน ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การฯ จะยังคงจ้างพนักงานส่วนหนึ่งเพื่อบริหารสินเชื่อด้วยคุณภาพที่เก็บไว้ที่ธนาคาร ในส่วนของพนักงานที่ถูกเลิกจ้างทุกคน ธนาคารจะจ่ายเงินชดเชยให้ตามกฎหมายแรงงานใหม่ สำหรับสาขาและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ นั้น ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การฯ จะขายให้กับธนาคารพาณิชย์ไทยต่อไป

ในการแก้ปัญหาครั้งนี้ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะแปลงหนี้ที่ให้ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การฯ (19,000 ล้านบาท) เป็นทุนของธนาคารกรุงไทย ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มทุนให้ธนาคารกรุงไทยส่วนหนึ่ง

2.1.2 ธนาคารมหานครจำกัด (มหาชน)

เนื่องจากฐานเงินฝากของธนาคารมหานครได้ลดลงมากในช่วงที่ผ่านมา ธนาคารมหานครจึงอาจจะไม่เป็นที่ดึงดูดใจของสถาบันการเงินต่างประเทศที่ต้องการเข้ามาแข่งขันในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ธนาคารมหานครมีจำนวนสาขาส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพ ซึ่งจะช่วยขยายขอบข่ายสาขาของธนาคารกรุงไทยซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในต่างจังหวัด และธนาคารมหานครมีลูกค้าที่เป็นผู้นำเข้าส่งออกจำนวนมาก ธนาคารกรุงไทยจึงตกลงที่จะรับโอนทรัพย์สินทั้งสิ้น (330,000 ล้านบาท) และเงินฝากและหนี้สินทั้งหมด (320,000 ล้านบาท) ของธนาคารมหานครโดยไม่ให้ผู้ฝากเงินและผู้ถือหุ้นได้รับความเดือดร้อน พนักงานทั้งหมดของธนาคารมหานครจะได้รับการโอนมาเป็นพนักงานของธนาคารกรุงไทย สาขาของธนาคารมหานครจะถูกรวมเข้ากับระบบสาขาของธนาคารกรุงไทยตามความเหมาะสม ส่วนสินเชื่อด้วยคุณภาพของธนาคารมหานครนั้น ธนาคารกรุงไทยจะตั้งหน่วยบริหารสินทรัพย์ขึ้นมาเพื่อบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นพิเศษ

ในการนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะแปลงหนี้ที่ให้ธนาคารมหานครทั้งหมดเป็นทุนของธนาคารกรุงไทย

เนื่องจากการดำเนินการตาม 2.1.1 และ 2.1.2 ธนาคารกรุงไทยจะมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นเป็น 1.2 ล้านล้านบาท จึงควรมีการปรับปรุงโครงสร้างของธนาคารกรุงไทยให้สามารถบริหารงานได้อย่างเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับธนาคารพาณิชย์เอกชน ซึ่งกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยจะดำเนินการต่อไปโดยเร็ว

2.1.3 ธนาคารศรีนครจำกั๊ด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทยจำกั๊ด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารศรีนคร และธนาคารนครหลวงไทยมีเครือข่ายสาขา และฐานเงินฝากที่กว้างขวาง และมีระบบจัดการที่ดีพอสมควร ซึ่งจะเป็นที่สนใจของผู้ลงทุนเอกชน รัฐบาลจะเข้าไปเสริมสร้างความแข็งแกร่งโดยการเพิ่มทุนให้กับทั้งสองธนาคารก่อนที่จะเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนที่สนใจเข้าร่วมทุน โดยคาดว่าจะเริ่มกระบวนการให้เอกชนที่สนใจยื่นข้อเสนอได้ภายในปลายเดือนกันยายน 2541

ในระหว่างนี้ธนาคารทั้งสองแห่งจะยังคงเป็นธนาคารของรัฐ ซึ่งบริหารโดยคณะผู้บริหารชุดเดิม กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะแปลงหนี้ทั้งหมดของธนาคารทั้งสองเป็นทุน และจะตั้งเงินสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญให้ครบถ้วนในทันทีตามเกณฑ์ปี 2543 ของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารทั้งสองแห่งจะมีฐานะมั่นคงขึ้น และเป็นที่สนใจของผู้ที่จะมาร่วมลงทุนใหม่มากขึ้น นอกจากนี้เพื่อจูงใจผู้ลงทุนใหม่ รัฐบาลยินดีที่จะพิจารณาข้อเสนอการรับประกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากหนี้ด้วยคุณภาพที่มีอยู่เดิมด้วย

2.2 การแก้ปัญหาธนาคารพาณิชย์ 2 แห่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่งเข้าแทรกแซง

เนื่องจากธนาคารแหลมทองจำกั๊ด (มหาชน) และธนาคารสหธนาคารจำกั๊ด (มหาชน) มีผลขาดทุนสูง มีเงินกองทุนต่ำกว่าเกณฑ์การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยมาก และไม่สามารถหาผู้ร่วมทุนได้ตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้เข้าแทรกแซงธนาคารทั้งสองแห่งในวันนี้ (14 สิงหาคม 2541) โดยได้สั่งลดทุนให้ราคาหุ้นของธนาคารทั้งสองมีราคาหุ้นละหนึ่งสตางค์ ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าของเดิมเป็นผู้รับภาระความเสียหายที่เกิดขึ้นก่อนมีการแทรกแซง และเพื่อให้ธนาคารทั้งสองมีอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จึงได้เข้าไปเพิ่มทุน โดยใช้วิธีแปลงหนี้เป็นทุนและเพิ่มเม็ดเงินใหม่ นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้เปลี่ยนผู้บริหารของทั้งสองธนาคารด้วย

การเข้าแทรกแซงธนาคารทั้งสองแห่งในครั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เตรียมแผนรองรับไว้ก่อนแล้ว ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.2.1 ธนาคารแหลมทองจำกัด (มหาชน)

เนื่องจากธนาคารรัตนสินต้องการสร้างเครือข่ายสาขา ธนาคารรัตนสินจึงจะรวมกิจการกับธนาคารแหลมทอง โดยจะรับผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่รวมทั้งสินทรัพย์ สาขา และพนักงานทั้งหมดของธนาคารแหลมทองมาเป็นของธนาคารรัตนสิน ธนาคารแหลมทองจะต้องตั้งเงินสำรองเพื่อหนี้สูญให้ครบถ้วนในทันทีตามเกณฑ์ปี 2543 ก่อนการโอนเพื่อไม่ให้เป็นการกระทบธนาคารรัตนสิน

2.2.2 ธนาคารสหธนาคารจำกัด (มหาชน)

ธนาคารสหธนาคารจะรวมกิจการเข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจจำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอีก 12 แห่งที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซง การรวมกิจการของธนาคารสหธนาคารกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจนี้จะไปในลักษณะเดียวกับกรณีของธนาคารแหลมทองกับธนาคารรัตนสิน และจะมีสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์ภายใต้การบริหารของผู้บริหารจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ พนักงานของธนาคารสหธนาคาร และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ถูกแทรกแซงทั้ง 12 แห่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานของธนาคารพาณิชย์ใหม่ด้วย

2.3 การแก้ปัญหาบริษัทเงินทุนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าแทรกแซง

ในกรณีของบริษัทเงินทุน 7 แห่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าแทรกแซงเมื่อเดือนพฤษภาคม 2541 โดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ได้เข้าไปเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่นั้น ในขณะนั้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจได้เข้าแจ้งสถาบันการเงินที่ปรึกษาศึกษาวิธีที่จะรวมบริษัทเงินทุนทั้งเจ็ดแห่งเข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ เพื่อที่จะแปลงสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์ภายหลังจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจได้รับโอนทรัพย์สินและหนี้สินจากธนาคารสหธนาคารตามที่กล่าวใน 2.2 แล้ว

สำหรับบริษัทเงินทุน 5 แห่งที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าแทรกแซงในวันนี้ (14 สิงหาคม 2541) ธนาคารแห่งประเทศไทยจะใช้วิธีการเดียวกับธนาคารสองแห่งที่ได้เข้าแทรกแซงพร้อมกัน คือสั่งลดทุน เปลี่ยนผู้บริหาร แล้วจึงเพิ่มทุน ก่อนที่จะนำไปรวมกับธนาคารพาณิชย์ใหม่ที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจจะเข้าไปควบรวมต่อไป

การรวมบริษัทเงินทุนเข้าด้วยกัน แล้วแปลงสถานะให้เป็นธนาคารพาณิชย์นั้น เป็นวิธีการที่สอดคล้องกับแนวทางการแก้ปัญหาของบริษัทเงินทุนที่เหลืออยู่ เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลังตระหนักดีว่าบริษัทเงินทุนมีขอบเขตการประกอบธุรกิจจำกัด ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ในระยะยาวได้ จึงเห็นควรเปิดโอกาสให้บริษัทเงินทุนที่ยังเปิดดำเนินการอยู่ยื่นขอปรับสถานะเป็นธนาคารพาณิชย์ได้

3. ภาระทางการเงินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อรัฐบาล

ภาระทางการเงินที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อรัฐบาลจากการดำเนินมาตรการข้างต้นนี้ สามารถแบ่งได้เป็นสองส่วน คือ (1) ส่วนที่จะต้องชดเชยความเสียหายต่อกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ในกรณีการแก้ปัญหาของธนาคารพาณิชย์ 4 แห่ง และบริษัทเงินทุน 7 แห่งที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ได้เข้าแทรกแซงในช่วงแรก และธนาคารพาณิชย์อีก 2 แห่งและบริษัทเงินทุน 5 แห่งที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ได้เข้าแทรกแซงในวันนี้ (14 สิงหาคม 2541) และ (2) ภาระทางการเงินที่จะเกิดขึ้นจากโครงการช่วยเหลือให้สถาบันการเงินต่างๆ

ในส่วนแรกนั้น ภาระความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะประกอบด้วย (1) ความเสียหายจากการแปลงหนี้เป็นทุนในสถาบันการเงินที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซงเพื่อให้มีเงินกองทุนพอเพียงตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยหลังจากที่ได้กักเงินสำรองเพื่อหนี้สูญครบถ้วนในทันทีตามเกณฑ์ปี 2543 (2) ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการรับประกันผลเสียหายเพิ่มเติมจากสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของธนาคารมหานครที่ได้โอนให้ธนาคารกรุงไทย และจากสินทรัพย์ด้อยคุณภาพของธนาคารศรีนคร และธนาคารนครหลวงไทยที่จะเกิดต่อผู้ร่วมลงทุน และ (3) ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นเพิ่มเติมจากการที่ ปรส. ขายทอดตลาดทรัพย์สินของ 56 บริษัทเงินทุนได้น้อยกว่าที่คาดไว้แต่เดิม

ความเสียหายที่กล่าวข้างต้นเป็นเพียงความเสียหายที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นทันทีในเบื้องต้น แต่เนื่องจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะมีรายได้จากการขายหุ้นที่ถืออยู่ในสถาบันการเงินเหล่านี้ในอนาคต รวมถึงจะมีรายได้จากเงินปันผล รายได้จากการขายทรัพย์สิน จากส่วนแบ่งกำไรในกรณีที่สินทรัพย์ด้อยคุณภาพมีราคาสูงกว่าที่ได้คาดไว้ตามข้อกำหนดในสัญญาขาย ฯลฯ ดังนั้นภาระความเสียหายที่แท้จริงจึงยังไม่สามารถกำหนดได้โดยชัดเจน รัฐบาลจึงจะยังไม่ดำเนินการชดเชยภาระความเสียหายดังกล่าวให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ในขณะนี้ แต่จะดำเนินการโดยทันทีในช่วงต่อไปเมื่อสามารถคำนวณความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนกว่านี้

ภาระผูกพันทางการเงินของรัฐบาลในส่วนที่สองเป็นภาระจากโครงการช่วยเพิ่มทุนให้สถาบันการเงินสองโครงการ ความจำเป็นของรัฐบาลที่จะต้องใช้เงินในลักษณะภาระผูกพันดังกล่าวจะมีขึ้นทันทีเมื่อเริ่มโครงการ โดยคาดว่าความต้องการเงินในทั้งสองโครงการจะไม่เกิน 300,000 ล้านบาท

การใช้เงินตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 1 มิได้หมายความว่าเงินที่เสียหายต่อรัฐบาลแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามรัฐบาลอาจได้กำไรจากการขายหุ้นบุริมสิทธิในอนาคต โดยเฉพาะเมื่อระบบเศรษฐกิจฟื้นตัว และในกรณีที่สถาบันการเงินมีกำไร รัฐบาลจะได้รับเงินปันผลจากหุ้นของสถาบันการเงินเหล่านี้ในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาล ด้วย

สำหรับความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 นั้น ในทางปฏิบัติแล้วเป็นการแลกพันธบัตรรัฐบาล (ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนมือได้) กับหุ้นกู้ด้อยสิทธิของสถาบันการเงิน รัฐบาลจึงไม่มีการระดมเงินต้น เว้นแต่ว่าสถาบันการเงินที่รัฐบาลเข้าไปช่วยเหลือจะมีผลดำเนินการขาดทุนจนถึงขั้นปิดกิจการ และรัฐบาลต้องเฉลี่ยรายได้ที่ได้จากการขายทอดตลาดกับเจ้าหนี้รายอื่น และสำหรับในส่วนของดอกเบี้ยนั้น รัฐบาลได้กำหนดให้หุ้นกู้ของสถาบันการเงินต้องมีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาลอยู่ร้อยละ 1 ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าความช่วยเหลือตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 จึงไม่สร้างภาระในการชำระคืนทั้งเงินต้น และดอกเบี้ยของพันธบัตรรัฐบาล

4. การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ กระทรวงการคลังเห็นควรให้มีการออกกฎหมาย 3 ฉบับ คือ (1) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... (2) พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ. และ (3) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ร่างพระราชกำหนดทั้ง 3 ฉบับมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

4.1 ร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชกำหนดฉบับนี้เพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อช่วยลดอุปสรรคเกี่ยวกับการควบกิจการ และการโอนกิจการระหว่างธนาคารพาณิชย์กับธนาคารพาณิชย์ หรือกับสถาบันการเงินอื่น ตลอดจน กำหนดมาตรการในการช่วยเหลือกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการให้มีการควบกิจการหรือโอน กิจการตามความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงินและระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยรวม รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติให้ธนาคารพาณิชย์ลดทุนได้โดยไม่ต้องแจ้งการลดทุนเป็น หนังสือไปยังเจ้าหนี้ และสามารถลดมูลค่าหุ้นได้ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาทด้วย

4.2 ร่างพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ.

ร่างพระราชกำหนดฉบับนี้เป็นกฎหมายรองรับการประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณ ภาพที่ซื้อหรือรับโอนมาจากสถาบันการเงิน โดยอนุญาตให้จัดตั้งในรูปแบบบริษัทเอกชน สามารถเรียก เก็บดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 15 ได้ ให้กระบวนการซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์จากสถาบัน การเงินมีวิธีการที่คล่องตัวและสะดวกขึ้น และมีการยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ รับโอนสินทรัพย์ การจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังและอยู่ ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

4.3 ร่างพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของ ระบบสถาบันการเงิน พ.ศ.

ร่างพระราชกำหนดฉบับนี้ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากแหล่งเงินทุนในประเทศ เพื่อนำมาใช้ตามโครงการช่วยเหลือเงินกองทุนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ของสถาบันการเงินในระบบ โดย กำหนดวงเงินกู้รวมกันไม่เกิน 300,000 ล้านบาท และต้องกู้ภายใน 31 ธันวาคม 2543

ฉบับ

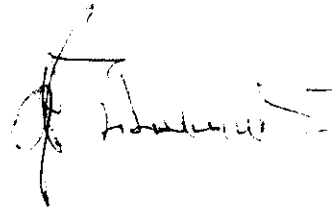
กระทรวงการคลังจึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

24/25

(1) แผนฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน และ

(2) การออกพระราชกำหนดสามฉบับตามที่เสนอข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กราบเรียน กรม.

กค.เสนอเรื่องเข้ามาเพื่อ
ให้คณะรัฐมนตรีในวงที่
๑๕ ส.ก. ๒๕๕๑ พ.ค.ที่
๕๕๔๒ ให้ตั้งกองทุนฟื้นฟู
สถาบัน ๐๔๕๐

รับทราบ

๐๔๕๐
๐๔๕๐
๐๔๕๐

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กองนโยบายการเงินและสถาบันการเงิน

โทร 2739020 ต่อ 3200

โทรสาร 2739168

- ร่าง -

23/25

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 ดังต่อไปนี้

1. ให้ลดทุนได้โดยไม่ต้องแจ้งการลดทุนเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้และถือว่าเจ้าหนี้จะมีข้อคัดค้านหรือไม่
2. ให้ลดมูลค่าหุ้นได้ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท
3. ให้ลดทุนได้ต่ำกว่าหนึ่งในสี่ของทุนทั้งหมด
4. เพิ่มเติมบทนิยามของคำว่าสถาบันการเงิน (เพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา 4)
5. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบกิจการและการโอนกิจการเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ตลอดจนกำหนดมาตรการในการช่วยเหลือในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการให้มีการควบกิจการหรือการโอนกิจการโดยความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อรักษาความมั่นคงทางการเงิน และระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม และให้อำนาจรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งให้ธนาคารพาณิชย์ที่หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การของรัฐ ถือหุ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบ ควบกิจการ หรือโอนกิจการในกรณีเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของประชาชนโดยรวมได้ (เพิ่มเติมมาตรา 38 ทวิ มาตรา 38 ตรี และมาตรา 38 จัตวา)

เหตุผล

เนื่องจาก พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 ยังขาดมาตรการที่ธนาคารพาณิชย์ที่ประสงค์จะแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานโดยการลดทุนของตนด้วยความสมัครใจให้เสร็จภายในระยะเวลาอันสั้น และขาดการส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันการเงินปรับปรุงฐานะการเงิน ควบกิจการหรือรวมกิจการเข้าด้วยกันเพื่อฟื้นฟูฐานะเป็นการเร่งด่วน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติมให้ระบบสถาบันการเงินมีเสถียรภาพและสร้างความมั่นคงแก่ระบบสถาบันการเงิน เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ณ

ร่าง
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกำหนด
การประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน

เหตุผล

โดยที่สถาบันการเงินของประเทศในปัจจุบันประสบปัญหาสินทรัพย์เสื่อมสภาพลงจำนวนมาก ก่อให้เกิดภาระแก่สถาบันการเงินในการบริหารและจัดการกับสินทรัพย์เหล่านั้น จนไม่อาจประกอบธุรกิจปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากปล่อยทิ้งไว้จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินและระบบเศรษฐกิจโดยรวม เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องให้มีบริษัทรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพซึ่งทำหน้าที่รับภาระจากสถาบันการเงินในการบริหารและจัดการสินทรัพย์ดังกล่าวให้เป็นสินทรัพย์ที่มีคุณภาพดีขึ้น ประกอบกับยังไม่มีกฎหมายการประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์ของสถาบันการเงินโดยเฉพาะ จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อรองรับและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจบริหารสินทรัพย์ดังกล่าว และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

๗
ฉบับ

8/13/1998 15:04

ร่าง

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชกำหนด

ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน

พ.ศ.

25/25

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน

เหตุผล

โดยที่ระบบสถาบันการเงินของประเทศในปัจจุบันประสบปัญหาขาดเงินกองทุนและมีปริมาณสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมาก รวมทั้งยังประสบปัญหาในการหาผู้ร่วมทุนใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากต่างประเทศ ทำให้แม้สถาบันการเงินจะมีสภาพคล่องอยู่สูง แต่ก็ไม่สามารถให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ผู้ประกอบการขาดสภาพคล่องที่จะนำมาใช้ในการประกอบธุรกิจ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลและอาจทำให้วิกฤตเศรษฐกิจทวีความรุนแรงมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องเข้าไปช่วยเพิ่มทุนและกระตุ้นให้เกิดการเพิ่มทุนในสถาบันการเงินต่างๆ เป็นการเร่งด่วน อันจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินได้อีกทางหนึ่ง ในการนี้รัฐบาลจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อนำมาใช้ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ฉบับ